

Na rozdíl od souhrnného trestu (§ 35 odst. 2 tr. zák.) je ukládání společného trestu za pokračování v trestném činu podle § 37a tr. zák. spojeno s rozhodováním o vině pachatele celým posuzovaným pokračujícím trestným činem. Proto lze společný trest uložit i v případě, když ohledně dřívějšího odsouzení, které se týká některých dílčích útoků tohoto pokračujícího trestného činu, platí fikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen (např. v důsledku vykonání uloženého trestu). Touto fikcí totiž nezaniká skutečnost, že se pachatel dopustil určitého činu (dílčího útoku pokračujícího trestného činu), takže postupem podle § 37a tr. zák. je třeba vyslovit jeho vinu celým posuzovaným pokračujícím trestným činem a uložit mu společný trest i za dílčí útoky, ohledně jejichž dřívějšího postihu platí fikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen. Omezení vyplývající z ustanovení § 35 odst. 3 tr. zák. ve spojení s ustanovením § 37a poslední věta tr. zák. se zde neuplatní.

(Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2007, sp. zn. 6 Tdo 691/2007)

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného J. Š. proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26. 2. 2007, sp. zn. 4 To 27/2007, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Mostě pod sp. zn. 6 T 10/2004.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Mostě ze dne 21. 11. 2006, sp. zn. 6 T 10/2004, byl obviněný J. Š. uznán vinným trestným činem matení výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., jehož se podle skutkových zjištění jmenovaného soudu dopustil tím, že „dne 5. 1. 2004 ve 12.00 hodin v M. řídil automobil tov. zn. VW Golf, a to přesto, že byl rozhodnutím Magistrátu města Mostu, odboru dopravy ze dne 27. 5. 2003, č. j. OD/5995/03/430/PK-67/3, které nabylo právní moci téhož dne, potrestán za dopravní přestupky také sankcí zákazem činnosti – řízení všech motorových vozidel na dobu dvanácti měsíců“.

Podle § 171 odst. 1 tr. zák. za použití § 35 odst. 2 tr. zák. byl obviněný odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 tr. zák. a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. a § 50 odst. 1 tr. zák. mu byl dále uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu třiceti měsíců. Podle § 35 odst. 2 tr. zák. byl zároveň zrušen výkon trestu z trestního příkazu Okresního soudu v Mostě ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 7 T 176/2003, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

O odvoláních, která proti tomuto rozsudku podali obviněný a státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Mostě, rozhodl ve druhém stupni Krajský soud v Ústí nad Labem. Rozsudkem ze dne 26. 2. 2007, sp. zn. 4 To 27/2007, zrušil podle § 258 odst. 1 písm. d), e) tr. ř. napadený rozsudek v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že podle § 37a tr. zák. zrušil výrok o vině a trestu z trestního příkazu Okresního soudu v Mostě ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 7 T 176/2003, jakož i další výroky, které mají ve zrušeném výroku o vině svůj podklad a obviněného uznal vinným trestným činem matení výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., protože „1) dne 5. 1. 2004 ve 12.00 hod. v M. řídil automobil tov. zn. VW Golf, přesto, že byl rozhodnutím Magistrátu města Mostu, odboru dopravy ze dne 27. 5. 2003, č. j. OD/5995/03/430/PK-67/3, které nabylo právní moci téhož dne, potrestán za dopravní přestupky také sankcí zákazem činnosti – řízení všech motorových vozidel na dobu dvanácti měsíců“.

2) dne 3. 11. 2003 v 11.00 hod. v M., řídil vozidlo VW Golf, a to přesto, že mu rozhodnutím Magistrátu města Mostu ze dne 27. 5. 2003, které nabylo právní moci dne 27. 5. 2003, č. j. OD/5995/03/430/PK-67/3 byla uložena mimo jiné sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu dvanácti měsíců“.

Za to jej odsoudil podle § 171 odst. 1 tr. zák. a § 37a tr. zák. ke společnému trestu odnětí svobody v trvání pěti měsíců, pro jehož výkon jej podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařadil do věznic s ostrahou. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. a § 50 odst. 1 tr. zák. mu dále uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu ve výměře třiceti měsíců.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem podal obviněný prostřednictvím svého obhájce dovolání, přičemž uplatnil dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

V odůvodnění tohoto mimořádného opravného prostředku namítá, že soud druhého stupně v daném případě nesprávně hmotně právně posoudil ustanovení § 45a odst. 5 tr. zák. a § 50 odst. 2 tr. zák. Při svém rozhodování totiž pominul skutečnost, že tresty, které obviněnému byly uloženy trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 18. 12. 2003, byly již vykonány, a tudíž se na něho mělo pohlízet, jako by nebyl odsouzen. Pro skutek ze dne 3. 11. 2003 proto neměl být znovu uznán vinným a odsouzen. Odvolací soud podle jeho slov pochybil již tím, že neučinil výše uvedené skutečnosti předmětem dokazování. V této souvislosti obviněný připomněl, že trest obecně prospěšných prací vykonal dne 2. 10. 2006 (což doložil zprávou Probační a mediální služby ČR, střediska M.) a trest zákazu činnosti vykonal uplynutím doby.

Vzhledem k výše uvedenému dovodil, že soud druhého stupně byl dne 26. 2. 2007 kompetentní rozhodovat pouze o skutku ze dne 5. 1. 2004 a odsoudil-li jej za dva skutky, porušil zákon.

by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno“, a podle ustanovení § 50 odst. 2 tr. zák.: „Byl-li trest zá- kazu činnosti vykonán, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen“.

V dané věci je však podstatné, že na rozdíl od ustanovení § 35 odst. 3 tr. zák., podle něhož: „Ustanovení o souhrnném trestu se neuzijí, jestliže dřívější odsouzení je takové povahy, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen“, trestní zákon nevykládá, aby byl společný trest za pokračování v trestném činu podle § 37a tr. zák. ukládan i v případě, kdy dřívější odsouzení za jinou část pokračujícího trest- něho činu je již zahazeno, resp. na podkladě rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii nebo o udělení milosti anebo přímo ze zákona vznikla ohledně dřívějšího odsouzení fikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen. Zahazením nebo jinak vzniklou fikcí neodsouzení totiž *nezaniká samotný fakt, že pachatel spáchal určitý trestný čin (tj. v tomto případě pokračování v trestném činu)*. Z těchto důvodů a s vzhledem k tomu, že na rozdíl od ukládání souhrnného trestu podle § 35 odst. 2 tr. zák. je ukládání společného trestu podle § 37a tr. zák. spojeno též s rozhodnutím o vinně, se zde neuplatní omezení uvedené v § 35 odst. 3 tr. zák. pro souhrnný trest (viz příměněně Šámal, P., Pury, F., Rizman, S. Trestní zákon. Komentář. I. díl. 6., dopl- něné a přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2004. 333 s.).

Nejvyšší soud dále považuje za důležité poukázat na princip rovnosti občanů (lidí) před zákonem obsažený v Listině základních práv a svobod (dále jen „Listi- na“), konkrétně v čl. 1, který stanoví: „Lidé jsou svobodní a rovni v důstojnosti i právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezvratitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné“. Listina zde má především na mysli tzv. relativní rovnost, poža- dující odstranění neodůvodněných rozdílů.

Zmíněný princip je nutně přiměřeně vztáhnout i na trestní řízení a trestní právo obecně. Jestliže by byla akceptována argumentace obviněného, znamenalo by to v konečném důsledku možnost zvýhodnění těch pachatelů, jejichž pokračující trestný čin byl odhalován a postihován postupně, přičemž již došlo k zahazení (některého či některých) odsouzení pro dílčí útok (útoky) pokračujícího trestného činu nebo ohledně takového (takových) odsouzení již nastala fikce, že se na pa- chatele hledí, jako by nebyl odsouzen, oproti těm pachatelům, jejichž pokračující trestný čin byl odhalen najednou a je souzen v rámci jediného trestního řízení. V případě první skupiny pachatelů by totiž reálně mohlo dojít k podstatně mírnější- mu právnímu posouzení jejich pokračující trestné činnosti, potažmo k mírnějšímu odsouzení. To by znamenalo nežádoucí porušení zmíněného ústavního principu.

Vzhledem k uvedenému skutečným nemohl Nejvyšší soud přiznat formálně právně relevantní argumentaci obviněného žádné opodstatnění.

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. Nejvyšší soud dovolání odmítne, jde-li o dovolání zjevně neopodstatněné. S ohledem na shora uvedené důvody Nejvyšší soud v souladu s citovaným ustanovením zákona dovolání obviněného odmítl. Za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. tak učinil v nevěřejném zasedání.

Z těchto důvodů obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud „napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušil a přikázal tomuto soudu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl“. Současně požádal, aby předseda senátu Nejvyššího soudu podle § 265o odst. 1 tr. ř. odložil výkon rozsudku Krajs- kého soudu v Ústí nad Labem ze dne 26. 2. 2007, sp. zn. 4 T 27/2007.

Do dne konání nevěřejného zasedání neměl Nejvyšší soud k dispozici vyjádře- ní nejvyšší státní zástupkyně k uvedenému dovolání ve smyslu § 265h odst. 2 tr. ř. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) především zkoumal, zda je výše uvedená dovolání přípustné, zda bylo podáno včas a oprávněnou osobou, zda má všechny obsahové a formální náležitosti a zda poskytuje podklad pro věcné pře- zkoumání napadeného rozhodnutí či zda tu nejsou důvody pro odmítnutí dovolá- ní. Přítom dospel k následujícím závěrům:

Dovolání je z hlediska ustanovení § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř. přípust- né, neboť napadá pravomocně rozhodnutí soudu ve věci samé, když soud rozhodl v druhém stupni, přičemž směřuje proti rozsudku, kterým byl obviněný uznán vinným a uložen mu trest.

Obviněný je podle § 265d odst. 1 písm. b) tr. ř. osobou oprávněnou k podání dovolání (pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně do- týká). Dovolání, které splňuje náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř., podal prostřednictvím svého obhájce, tedy v souladu s ustanovením § 265d odst. 2 tr. ř. ve lhůtě uvedené v § 265e odst. 1 tr. ř. a na místě určeném tímtež zá- konným ustanovením.

Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán v případech, kdy roz- hodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nespráv- ném hmotně právním posouzení. Uvedenou formulací zákon vyjadřuje, že dovolá- ní je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmot- něho práva, nikoliv z hlediska procesních předpisů.

Z těchto hledisek lze podstatu argumentace obviněného zásadně označit za for- málně právně relevantní. Nejvyšší soud však shledal, že jde o argumentaci zjevně neopodstatněnou.

Je skutečností, že obviněný byl trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 7 T 176/2003, který nabytí právní moci dne 6. 3. 2004, odsou- zen pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. spáchaný dílčím skutkem popsáním v bodě 2) výroku shora citovaného rozsud- ku odvolacího soudu k trestu obecně prospěšných prací ve výměře tří set hodin a k trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu v trvání třiceti měsíců. Tyto tresty vykonal ještě před rozhodnutím odvolacího soudu, takže ve vztahu k uvedenému trestnímu příkazu bylo na něho v době odvolací- ho řízení nutno hledět, jako by odsouzen nebyl. Podle ustanovení § 45a odst. 5 tr. zák. totiž: „Na pachatele, kterému byl uložen trest obecně prospěšných prací, se hledí, jako

Č. 11

Pokud v dovolání obviněný požádal, aby předseda senátu Nejvyššího soudu podle § 265o odst. 1 tr. ř. odložil výkon trestu, je třeba uvést, že se jednalo o podnět nikoli návrh, o němž by bylo nutno učinit formální rozhodnutí (takový návrh na odklad nebo přerušeni výkonu rozhodnutí může podat se zřetelem k ustanovení § 265h odst. 3 tr. ř. pouze předseda senátu soudu prvního stupně). Předseda senátu Nejvyššího soudu však důvody pro odklad výkonu rozhodnutí neshledal. Za této situace nebylo zapotřebí o podnětu obviněného k předmětnému postupu rozhodnout samostatným (negativním) výrokem.